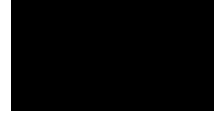

Sp. zn. K106 72/2025
Naše č. j. KVOP-58145/2025
Datum 18. 12. 2025

Vážený pan

ID DS:

Sdělení o vyřízení žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane

dne 5. 12. 2025 obdržela Kancelář veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí Vaši žádost o informace. Ve 30 otázkách se ptáte na informace o **obráncích lidských práv** v souvislosti s naším úřadem.

Dáváme Vám tyto informace:

Náš úřad nemá žádné speciální postupy nebo interní předpisy týkající se obránců lidských práv. Ostatně ani Deklarace OSN o obráncích lidských práv z roku 1998 jim nestanoví nějaké zvláštní postavení nebo speciální práva.

Veřejný ochránce práv (a ochránce práv dětí) ale plní řadu úkolů, které přímo souvisejí s ochranou lidských práv. Jde o to pomáhat vytvářet prostředí, ve kterém práva všech lidí (včetně obránců lidských práv) nezůstávají jen na papíru. Působíme také v oblastech, na které se ptáte.

V první řadě plní od 1. července 2025 veřejný ochránce práv roli **národní lidskoprávní instituce (NHRI)**. Jde o nezávislou instituci, která má za úkol chránit a prosazovat lidská práva jako svou hlavní, systematickou činnost. Její mandát by měl být co nejširší – chrání práva všech lidí vždy a všude. NHRI zejména sleduje dodržování lidských práv, upozorňuje na jejich porušování a doporučuje změny, které budou řešit problémy s lidskými právy. Za tím účelem pomáhá s tvorbou právních předpisů, monitoruje naplňování lidských práv, dělá výzkumy, zvyšuje povědomí o lidských právech (vzdělávání a osvětové kampaně) a předává příklady dobré praxe ze zahraničí. NHRI také spojuje občanskou společnost s veřejnou správou a spolupracuje s odborníky z nejrůznějších oblastí a lidmi z různých skupin společnosti. Tím vším přispívá k plnění mezinárodních závazků České republiky. Do 31. 12. 2025 aktuálně [sbíráme podněty](#) od lidí v oblasti lidských práv nebo činnosti úřadů, které považují za důležité.

Veřejný ochránce práv omezeně (v některých oblastech a v menším rozsahu) chránil lidská práva i předtím.

- Navštěvuje zařízení, ve kterých jsou lidé omezeni na svobodě (např. věznice nebo domovy pro seniory).
- [Monitoruje](#), jak stát naplňuje práva lidí s postižením. Mimo jiné spolupracuje s poradním orgánem, který tvoří lidé se zkušenostmi s životem se zdravotním postižením.
- Zabývá se také diskriminací. Poskytuje metodickou pomoc obětem diskriminace. Dělá výzkumy v oblasti rovného zacházení a vydává doporučení k prosazování rovného zacházení.
- A v neposlední řadě řeší podněty od lidí, kteří mají nejrůznější problémy s úřady a stěžují si na ně. Na ochránce se může obrátit kdokoliv.

Ptáte se také na otázky související s činností soudů a právní pomocí. Ohledně (bezplatné) právní pomoci odkazují na náš informační leták [Právní pomoc](#). V tom se přehledně vysvětluje, koho a kdy může člověk požádat o radu, a také, jak může pomoc advokáta (třeba k podání ústavní stížnosti) získat zdarma nebo za sníženou odměnu.

Veřejný ochránce práv nemůže šetřit soudy nebo nějak ovlivňovat soudní rozhodování. Soudcovská nezávislost je jednou ze základních hodnot demokratického právního státu. Ochránce se ale může zabývat některými věcmi, které s [činností soudů](#) souvisí.

S pozdravem

JUDr. Pavel Pořízek, Ph.D. v. r.
vedoucí Kanceláře veřejného ochránce práv
a ochránce práv dětí
(podepsáno elektronicky)